

HLÍNSKÉ ROZHLEDY

číslo 1 (5)

ročník 2

březen 2010

<http://www.obec-hlina.cz>

Hlína v květu, duben 2008.

Dolní strana ulice V dědině, 1938; zprava doleva domy č. p. 11, 12, 13 14, 15.

ÚVODNÍ SLOVO REDAKCE

Vážení a milí čtenáři a čtenářky!

Na jaře většině z nás doslova bliká naše „červená kontrolka“ signalizující nedostatek energie a ani občasně krátkodobé napájení tomu nestačí. Energii musíme hledat někde jinde. Za jarní únavu nemůže jen uspěchaný styl našeho života. Energii v tomhle období postrádali už i naši předkové, kteří žili podstatně klidněji než my dnes. Důvodů, proč jsme na jaře unavení, je několik. Jaro přichází po zimě, kdy je méně sluníčka, máme méně pohybu, je větší chladno a nároky na termoregulaci jsou vyšší.

Odborníci doporučují dostatek pohybu na čerstvém vzduchu, vitamíny a hlavně dobrou náladu. Naše redakce by k tomu výčtu přidala ještě barvy, tedy barevné podněty ve vašem okolí. Kupte si proto třeba rozkvetlé hyacinty nebo prvosenky v květináči a postavte je na okenní parapet nebo na váš stůl v kuchyni. Dům rozjasněte barvami a nemusíte kvůli tomu přímo malovat stěny pokoje, stačí barevný ubrus, hezká dekorace na zdi nebo jarní květina ve váze. A hned je veseleji a domovy se rozzáří jako když plně svítí sluníčko, i když je za okny třeba ještě chlad a nevládné.

A k tomu barevně vyzdobenému stolu si v klidu sedněte a vezměte do rukou zajímavou knihu nebo náš nový zpravodaj. Hned z titulní stránky zjistíte, že jsme se také jarně barevně naladili a věříme, že se vám nová barevná obálka s hezkými fotografiemi, která již odtedka bude součástí každého čísla zpravodaje, bude líbit. Nové změny můžete čekat i uvnitř zpravodaje, kde jsme doplnili další rubriky, jako informace obecního úřadu, doteky obce, novou soutěž a dobroty neboli recepty pro vás a nově je i grafické zpracování celého zpravodaje.

Tak se začtete třeba do povídání o dění v obci, o občůdku na Hlíně, o tom jak dopadla soutěž o nejhezčí vánoční výzdobu, nebo s námi zavzpomínejte na staré pohlednice Hlíny a jejího okolí a také si přečtete další příspěvek našeho věrného čtenáře.

Věříme, že se vám budou „nové“ Hlínské rozhledy líbit a že vám zpříjemní třeba ty nevládné jarní dny. Přejeme vám krásné jaro a veselé prožití svátků velikonočních.

Za redakční tým

Kamila Veselá

Z OBSAHU:

- 3 Úvodní slovo
- 4 Slovo starosty
- 6 Informace OÚ
- 9 Události v obci
- 18 Výsledky vánoční soutěže
- 22 Kalendář připravovaných akcí
- 22 Společenská rubrika
- 23 Návštěvnost rozhledny V. Menšíka
- 26 Obchůdek na Hlíně
- 28 Vyhlášení velikonoční soutěže
- 29 Historické okénko
- 33 Vyhlášení 1. kola celoroční soutěže
- 34 Malé povídání o jaru a tradicích
- 38 Jarní dobroty pro vás
- 42 Za hranicemi obce
- 43 Stoletý kalendář
- 44 Závěrečné slovo
- 45 Hlína a nejbližší okolí na starých pohlednicích

DOTEKY OBCE

SLOVO STAROSTY

zprávy ze zastupitelstva obce Hlína

Vážení spoluobčané,

dovolte mi, abych Vás na počátku roku v dalším čísle našich rozhledů informoval o dění v obci a zastupitelstvu. Tak jako každý rok zastupitelstvo nejprve zhodnotilo hospodaření obce v loňském roce a poté začalo pracovat na sestavení rozpočtu a plánu akcí na rok letošní. Nejprve pár slov k hospodaření v uplynulém roce.

V příjmové části rozpočtu obec získala 3 707 000 Kč. Převážná část příjmu jsou daňové příjmy, které byly ve výši 3 205 000 Kč. Zbývající jsou z vlastní činnosti obce a z dotací.

Na dotacích obec přijala téměř 200 000 Kč. Jednalo se o dotace na vybudování rozhlasu a pracoviště Czech POINT na obecním úřadě, podporu zásahové jednotky obce a příspěvky na činnost místní správy. Ostatní příjmy byly z prodeje vstupného a propagačních předmětů na rozhledně (168 000 Kč), nájemné na rozhledně (30 000 Kč), nájemné za hrobová místa (40 000 Kč), prodej sběrných surovin – železo, plast, sklo (33 000 Kč).

Výdaje v loňském roce byly celkem 4 382 000 Kč. Při porovnání příjmů a výdajů je patrné, že obec vydala více než přijala. Chybějící částka byla doplněna ze zůstatku hospodaření v uplynulých letech. I přesto bylo na konci roku 2009 na běžném účtu obce více jak 1 000 000 Kč. A na co byly finance použity? Jak jste jistě všichni postřehli, převážná část šla do budování komunikací a chodníků v obci. Téměř 1 300 000 Kč. Dále potom veřejný

rozhlas (200 000 Kč), výměna oken na hasičce a škole (97 000 Kč), splátka rozhledny a další kolem ní (710 000 Kč). Z ostatních výdajů bych pro zajímavost uvedl např. elektrickou energii 138 000 Kč, odvoz odpadů z obce 210 000 Kč, náklady na zabezpečení školní docházky dětí z obce 172 000 Kč, požární ochranu 109 000 Kč a tak dále. Úplné a přesné znění hospodaření obce bude zveřejněno v závěrečném účtu obce za rok 2009, do kterého může každý z Vás pokud bude mít zájem nahlédnout v úředních hodinách obecního úřadu.

V době vydání tohoto čísla rozhledů již s největší pravděpodobností bude schválen rozpočet obce na rok 2010. Při přípravě v zastupitelstvu se předpokládal příjem 3 267 000 Kč. Výdej naprosto stejný, protože zákon ukládá obcím hospodařit s vyrovnaným rozpočtem. A co Vás nejvíce zajímá, na co budou tyto prostředky použity v obci? Zde musím konstatovat, že zastupitelstvo v letošním roce nepředpokládá žádné velké investice do pokračování úprav komunikací a chodníků v obci. Jednak finančních prostředků je méně a jednak jak jsem již dříve psal musíme začít pracovat na projektech spojených s odváděním odpadních vod z obce. Jsme totiž toho názoru, že je zbytečné něco pěkného udělat a v následujících letech při budování kanalizace zase rozebírat a poškozit. V letošním roce bychom chtěli pokračovat ve stavebních úpravách na budově č. p. 49 (škola), která nutně potřebuje vyměnit střešní krytinu a opravit nebo vyměnit některé trámy, abychom

zamezili dalším škodám. Zde předpokládáme investici asi 350 000 Kč a současně jsme na tuto akci požádali Jihomoravský kraj o dotaci z programu rozvoje venkova. Další plány jsou v nákupu obecního mobiliáře, což by byly kontejnery na posypový materiál pro zimní období, lavičky a další. Počítáme s prodloužením inženýrských sítí v Křenové, kde se v současnosti připravuje projekt pro stavební povolení a výsadbou zeleně v obci v částech, kde loni byly stromy pokáceny. Vybudovat chráněný přístřešek na ukládání drobného obecního majetku, který by měl být umístěn v prostorách odpadního dvora. Nezapomínáme také na rozhlednu, kde bylo vydáno stavební povolení na úpravu okolí rozhledny a letos bychom chtěli požádat o finanční dotaci z některého evropského fondu podporujícího turistiku. Pokud budeme úspěšní a dotaci získáme, realizace by proběhla v roce 2011. Tolik alespoň nástin akcí pro letošní rok.

V závěru bych se ještě zmínil o činnosti obce v rámci propagace. Obec má zásluhou naší bývalé spoluobčanky paní Kamily Veselé velice pěkné webové stránky, které jsou chváleny a moc se líbí, proto se zastu-

pitelstvo rozhodlo přihlásit se do soutěže pořádané Ministerstvem pro místní rozvoj o nejlepší webové stránky obcí. V době, kdy budete číst tyto řádky, by měli být známy i výsledky. Mohu Vám také sdělit, že v současné době zvažujeme možnost přihlásit se také do soutěže vesnice roku. Již jsme to zkusili v roce 2008, kdy jsme získali ocenění Jihomoravského kraje a zkušenosti s průběhem a tak letos bychom se lépe připravili. Ale důležitější než zkušenosti je především to, co se v obci ve všech oblastech života děje. A tady si myslím, že díky Vám všem máme co nabídnout a máme se čím pochlubit. Tedy uvidíme a včas Vás budeme informovat.

Starosta Miloš Dostálý

Sněhová nadílka před OÚ na Hlíně, 21. ledna 2010.

INFORMACE OBECNÍHO ÚŘADU

NEZAPOMEŇTE zaplatit poplatky!

Dle obecně závazné vyhlášky obce Hlína č. 4/2004

- zaplatit poplatek ze psů,
- sazba poplatku činí za kalendářní rok a za jednoho psa 70 Kč (sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího důchodu činí 50 Kč),
- u druhého a každého dalšího psa staršího 3 měsíců se sazba poplatku stanovená touto vyhláškou zvyšuje o 50%,
- poplatek je splatný jednorázově, a to nejpozději do 31. března příslušného kalendářního roku.

Dle obecně závazné vyhlášky obce Hlína č. 1/2004

- zaplatit poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- sazba poplatku činí 500 Kč (úleva ve výši 200 Kč z ročního poplatku platného pro příslušný kalendářní rok se poskytuje fyzické osobě, která má v obci trvalý pobyt a která v příslušném kalendářním roce je mladší než 18 let nebo v tomto roce dosáhne věku 18 let),
- poplatek se platí obci, na jejímž území má fyzická osoba trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci,
- poplatek je splatný ve dvou stejných splátkách, vždy nejpozději do konce února a konce srpna každého roku.

Czech POINT

Obec Hlína je zapojena do projektu Czech POINT. Občan tak nemusí cestovat na příslušné úřady a může si zajistit některé dokumenty, které byly dosud vydávány pouze specializovanými pracovišti.

Na pracovišti Czech POINT, které sídlí v budově obecního úřadu Hlína tak můžete získat následující doklady:

- výpis z Katastru nemovitostí,
- výpis z Obchodního rejstříku,
- výpis z Živnostenského rejstříku,
- výpis z Rejstříku trestů.

CZECH POINT

Pracovní doba pracoviště Czech POINT je stejná jako pracovní doba – úřední hodiny administrativní pracovnice obce. Pracovnice obsluhující pracoviště Czech POINT zadá vaše požadavky na vyhotovení konkrétního výpisu a sdělí vám výsledný počet stran a cenu za výpis.

a) Žádost o výpis z Katastru nemovitostí ČR – může podat anonymní žadatel, k vydání výpisu je potřeba vědět:

1. katastrální území a číslo listu vlastnictví
2. nebo katastrální území a dále buď parcelní číslo požadované nemovitosti, jedná-li se o pozemek, nebo stavební parcelu nebo číslo popisné, jedná-li se o stavbu.
3. o výpis lze zažádat i podle seznamu bytových jednotek, v tomto případě musí žadatel znát nejen popisné číslo domu, ale i přesné číslo bytu v domě.

Vydání první strany výpisu je zpoplatněno částkou 100 Kč, každá další strana výpisu je zpoplatněna částkou 50 Kč.

b) Žádost o výpis z Obchodního rejstříku ČR - může podat anonymní žadatel, k vydání výpisu je potřeba vědět IČ obchodní organizace.

Vydání první strany výpisu je zpoplatněno částkou 100 Kč, každá další strana výpisu je zpoplatněna částkou 50 Kč.

c) Žádost o výpis ze Živnostenského rejstříku ČR

I v tomto případě může o výpis z Živnostenského rejstříku - může podat anonymní žadatel, k vydání výpisu je potřeba vědět IČ obchodní organizace.

Vydání první strany výpisu je zpoplatněno částkou 100 Kč, každá další strana výpisu je zpoplatněna částkou 50 Kč.

Pracoviště Czech POINT v prostorách obecního úřadu na Hlíně, 8. února 2010.

d) Žádost o výpis z evidence Rejstříku trestů lze vydat pouze osobě, které se výpis týká a to pouze na základě písemné žádosti, kterou žadatel obdrží vyplněnou k podpisu předtím, než mu je výpis z Rejstříku trestů vydán.

Osoba, které lze na pracovišti Czech POINT výpis vydat, musí mít platný doklad totožnosti a musí mít přiděleno rodné číslo. To znamená, že výpis se může vydat i cizincům, kteří mají například trvalé bydliště v České republice. Na pracovištích Czech POINT lze vydávat výpisy i zplnomocněncům, kteří žádají o výpis z Rejstříku trestů na základě plné moci.

V případě, že je možné vyřídit žádost o výpis z Rejstříku trestů elektronicky, zaplatí klient podle zákona za tento výpis 50 Kč jako správní poplatek úřadu za přijetí žádosti o vydání výpisu z evidence Rejstříku trestů. V případě, že žádost nemohla být vyřízena elektronicky a musí být manuálně zpracována na pracovišti Rejstříku trestů, musí žadatel o výpis požádat způsobem podle §11 odst. 1 zákona č. 269/1994S. o Rejstříku trestů v platném znění – tedy formou papírové žádosti. V tomto případě se neplatí správní poplatek úřadu, ale vylepí se kolek v hodnotě 50 Kč a žádost úřad pošle ke zpracování na Rejstřík trestů.

Obecní úřad Hlína v roce 2009 aktivoval svou datovou schránku. Tímto dnem byl zahájen plnohodnotný provoz datové schránky našeho úřadu. Informační systém datových schránek slouží ke komunikaci s orgány veřejné moci a k odesílání dokumentů od orgánů veřejné moci. Povinně jej musí od 1. listopadu 2009 používat právě orgány veřejné moci ke komunikaci mezi sebou, ke komunikaci s právníky osobami zapsanými v obchodním rejstříku, kterým byla datová schránka zřízena ze zákona, a i ke komunikaci se všemi, kterým byla zřízena datová schránka na základě jejich vlastní žádosti.

Logo Czech POINT na dveřích obecního úřadu na Hlíně, 8. února 2010.

UDÁLOSTIV OBCI

Průvod andělů s nadílkou Mikuláše

V páteční podvečer 4. prosince 2009 vyšel od bývalé obecní školy na Hlíně tradiční průvod andělů a andělů s lucerničkami, který prošel obcí a zakončen byl opět v budově bývalé školy. Mikulášská nadílka se odehrála ve třídě školy, kde na usměvavé děti již čekal Mikuláš. Ten s sebou přinesl koš plný sladkých balíčků, které rozdál dětem.

Průvod andělů s nadílkou Mikuláše, 4. prosince 2009.

Průvod andělů s nadílkou Mikuláše, 4. prosince 2009.

Adventní koncert

Již po čtvrté se v kostele svatě Kunhuty na Hlíně konal tradiční adventní koncert. V neděli 6. prosince 2009 se po mši svatě zaplnily všechny lavice místního kostela i prostor u vchodových dveří, aby se společně mohli zaposlouchat do příjemných melodií a písní, které na Hlínu přijel zazpívat a zahrát pěvecký sbor učitelů a dětí ze Základní umělecké školy v Oslavanech. Úvodním slovem všechny přítomné přivítala a všem krásné Vánoce popřála paní Gábina Nosková a pak už se kostelem rozléhala téměř hodinu příjemná a krásná hudba se zpěvem.

Úvod koncertu patřil komornímu triu ve složení Tereza Tomášková - altová zobcová flétna, Eva Škodová - housle a Veronika Špačková - cembalo. Zazněla křehká Sonáta d moll G. Ph. Telemanna. Tu vystřídal hudba zcela odlišná. Posлуhači měli možnost vyslechnout nezvyklé harmonie a bohatou rytmičnost spirituálů a tradicionálů nejen v českém ale i v anglickém jazyce a to v podání vokálního souboru Siren. Následovalo pohlázení souboru zobcových fléten Antifona, který připravuje paní učitelka Tomášková.

Závěr se nesl v lidovém duchu. Ansámbl dvaceti muzikantů a zpěvaček, pod vedením pana učitele Tomáše Pavlíka, potěšil moravskými koledami. Nejen dospělí ale i děti pokřáli, když poznali známou melodii a pohupovali se do rytmu koled.

Posлуhači odměnili účinkující hřejivým potleskem. Ale nejenom ten byl odměnou. Pro všechny vystupující bylo připraveno malé pohoštění v prostorách obecního úřadu, jako poděkování za hudební dáreček oslavanské umělecké školy.

Adventní koncert v kostele sv. Kunhuty na Hlíně, 6. prosince 2009.

Adventní koncert v kostele sv. Kunhuty na Hlíně, 6. prosince 2009.

Vánoční zpívání u kostela

Na Štědrý den odpoledne se již na Hlíně zabydlela zvyklost zajít k místnímu kostelu svaté Kunhuty a společně si se sousedy a přáteli zazpívat vánoční písně a koledy. Nejinak tomu bylo i 24. prosince 2009, kdy si většina hlínských přišla zazpívat a popřát vzájemně krásné vánoční svátky.

Odvoz sněhu z obce k rozhledně – leden 2010

Letošní nadílka sněhu byla opravdu veliká. Mnohé obce a města v naší republice musely do boje se sněhem povolat i těžkou techniku a sněh odvážet.

Hlínský pamětník říká, že se nikdy sněh z obce neodvážel, tak jako tomu bylo na počátku roku 2010, kdy obec Hlína musela objednat neslovickou firmu MIKO, která sněh z obce svážela k rozhledně Vladimíra Menšíka.

Letošní sněhová nadílka byla bohatá, leden 2010.

Sbor dobrovolných hasičů poděkoval svým členům a divadelnímu kroužku za činnost v uplynulém roce uspořádáním příjemného výletu

SDH Hlína uspořádal pro své členy a jejich rodinné příslušníky 23. ledna 2010 zájezd jako poděkování za činnost a práci spojenou s pořádáním společenských akcí, především divadelního představení v přírodě a tradičních rozmarýnových hodů. Jak již bylo na valné hromadě sboru dobrovolných hasičů řečeno slovem starosty sboru, loňský rok byl velmi úspěšný pro celou organizaci jak na poli požární činnosti, tak také při ostatních pořádaných akcích, za což patří všem, kteří se podíleli, poděkování. Výbor SDH se proto rozhodl uspořádat tuto akci. Organizačními záležitostmi byli pověřeni Aleš Musil a Martin Dostalý, kteří postupně navštívili ostatní členy s nabídkou účasti. Celkem se přihlásilo 65 zájemců z řad oslovených. Z obce Hlína se odjíždělo zájezdovým autobusem v 16.00 hodin směrem do Rajhradu u Brna, kde byla objednána prohlídka Rajhradských klášterních sklepů, spojená s ochutnávkou vín v těchto sklepech skladovaných. Ta se velmi vydařila a po téměř dvou hodinách zajímavého a poutavého vyprávění pana sklepmistra a ochutnávání vzorků vín se autobusem výprava přesunula do vinného sklepa v Horních Věstonicích. Zde všechny čekalo velmi pěkně vyzdobené prostředí, společná večeře a posezení při dobrém vínu. K poslechu a později i zpěvu hrála cimbálová muzika z Lednice. Kolem jedné hodiny se všichni spokojení, asi i trochu zmrzlí, protože venku bylo téměř 20 stupňů pod nulou, vydali autobusem zpět ke svým domovům.

Napsal nám Miloš Dostalý, jeden z účastníků zájezdu

Prohlídka klášterních vinných sklepů v Rajhradě, 23. ledna 2010.

Prohlídka klášterních vinných sklepů v Rajhradě, 23. ledna 2010.

Společné posezení ve vinném sklepě v Horních Věstonicích, 23. ledna 2010.

Masopust na Hlíně

Masopustní veselí ovládlo v sobotu 13. února 2010 po poledni i naši obec. Asi dvacet masek se postupně sešlo u bývalé budovy obecní školy a společně za hudebního doprovodu se vydalo na průvod obcí. Složení masek bylo letos doslova mezinárodní, k vidění tu byl šejk, Mexičan, ruské ženy, indiánka, dále i Červená Karkulka nebo obecní pohůnek s vozíkem a mnohé další masky. Neplánovaně se k průvodu masek přidala i Horkovic ovce, které se pestré masky očividně zalíbily. Masky prošly celou obcí, tancovaly, zpívaly a dováděly, v některých domech byly i pohoštěny.

Večer se pak konala v místním pohostinství paní Koudelné masopustní zábava s bohatou tombolou, kde k hlavním výhrám patřil cizokrajný opeřenec, sladký dort i dárkové pivní balení. K tanci i poslechu hrál v téměř plné hospodě opět pan Priehoda.

Masopustní průvod obcí má svoji bohatou historii a patří k tradičním akcím, které stojí za to, aby se v životě obce uchovaly. Škoda jen, že vícero občanů a chalupářů neotevřelo svoje příbytky a nepohostilo jak se patří veselé masky....

Masopustní veselí – průvod masek obcí, 13. února 2010.

Masopustní veselí – průvod masek obcí, 13. února 2010.

JAK JSTE SOUTĚŽILI VE VYHLÁŠENÉ SOUTĚŽI VÁNOČNÍ VÝZDOBA OKEN A DVEŘÍ NA HLÍNĚ

Naše příbytky bez rostlin, obrázků a dekorací na zdech či dveřích připomínají poušť, kde se sice dá přežít, ale podvědomě cítíme, že to není ono. A tak si mnozí z nás ozdobí svůj pokoj či kuchyni milým obrázkem, voňavým věnečkem anebo živou květinou. Důležité je, že v poslední době si také zdobíme i „kabáty“ našich domů, chat a chalup. A nejenom o Vánocích a Velikonocích, ale během celého roku se mnohé domy pyšní zajímavými dekoracemi na oknech a dveřích. Každý dle svého vkusu a umu, někdo dekoraci vytvoří sám, někteří si pro ni zajdou do obchodů, ale pokaždé je to v souladu s vaším domečkem originál, který dělá radost nejen vám, ale i všem kolemjdoucím. A také dělá radost i vašemu domu, i když vám to není schopen povědět, ale určitě mu ty okolní domky bez barevných věnečků či nazzdobených girland trošku závidí....

V minulém čísle Hlínských rozhledů jsme vyhlásili soutěž týkající se vánoční výzdoby vašich domovů. Nafocené výzdoby a dekorace jste mohli posílat na emailovou adresu naší redakce. Byla zde také druhá možnost pro ty, kteří nevládní digitální fotoaparát – nafocení zajímavé výzdoby redakci.

Bohužel, což nás trošičku zklamalo, se nenašel nikdo z vás, kdo by vzal fotoaparát a nafotil svůj ozdobený dům či chalupu a pak nám fotografii poslal. Ale možná jste měli málo času anebo opravdu nevládníte digitální fotoaparát a třeba se příště polepšíte a nějakou pěknou fotku nám do soutěže pošlete....

A protože byly na Hlíně opravdu krásné vyzdobené domy a chalupy, vzala tedy Gábina Nosková fotoaparát a některé zajímavé kousky nafotila. Všechny fotografie jsou umístěny na internetových stránkách obce Hlína v odkaze Kronika, Hlína na fotkách – U nás na Hlíně. A vítězné fotografie i jejich výherce vám představíme nyní:

Redakce Hlínských rozhledů se po důkladném posouzení všech fotografií vánočních výzdob dlouho rozhodovala, protože se nám líbily opravdu všechny dekorace, každý dům měl svoji osobnost díky vaší krásné výzdobě.

Přesto jsme vybrali tři výherkyně a udělili jim čestná uznání a věcné dary (knihy s kreativní tematikou pro šikovné ruce, dekorační

Vánoční výzdoba oken p. Dany Vodákové.

Pomerančový věneček na vstupních dveřích p. Jany Aboulaiche.

obrázky ze sušiny a obecní úřad přidal propagační materiály obce):

- **paní Janě Aboulaiche** za její pomerančový věneček z přírodnin, který zdobil vstupní dveře domu,
- **paní Daně Vodákové** za světlou vánoční výzdobu oken a vánoční stromeček v předzahrádce,
- **paní Radce Havlíkové** za vánoční výzdobu celého interiéru obecního úřadu na Hlíně.

Všechny tři ženy byly pozvány 8. února 2010 na obecní úřad, kde jim byly předány věcné dary a čestná uznání.

Děkujeme nejen výherkyním, ale všem, kteří jste zpřijemnilí dobu adventní krásnou vánoční výzdobou nejen sobě, ale i všem ostatním.

Noční vánoční osvětlení domu p. Dany Vodákové.

Vánoční výzdoba p. Radky Havlíkové v prostorách obecního úřadu na Hlíně.

Výherkyně vánoční soutěže – Dana Vodáková, Jana Aboulaiche a Radka Havlíková, 8. února 2010.

Ceny, které obdržely výherkyně vánoční soutěže, 8. února 2010.

KALENDÁŘ PŘIPRAVOVANÝCH AKCÍ

Březen 2010

- **Sobota 27. března v 19.00 hod. – 4. ročník koštu slivovice a jiných pálenek na Hlíně.** Oblíbený košt slivovice a dalších pálenek, kdy hodnotitelem může být každý zájemce a soutěžní vzorky můžete donést v jakémkoliv množství, min. vždy 0,3 dcl. Soutěžní vzorky můžete doručit do bývalé obecní školy do knihovny každou středu v podvečer, nejpozději do 24. března 2010. Přijďte si posedět, ochutnat dobrou pálenku a užít si příjemné společnosti a zábavy. Začínáme v 19.00 hodin v pohostinství paní Koudelné. Zajištěna je i cimbálová muzika.

Květen 2010

- **Neděle 9. května 2010 od 15.00 hod. – Oslava svátku Dne matek v pohostinství paní Koudelné na Hlíně.** Zveme nejen všechny ženy maminky k příjemnému posezení s programem, které připravily místní děti. Pro maminky je zajištěno i malé občerstvení a dáreček.

Červen 2010

- **Neděle 6. června ve 13.00 hod. – Den dětí u Rozhledny V. Menšíka na Hlíně s programem.** Jako v loňském roce zde bude společnost Bianca Agency, která uspořádá pro děti soutěžní, sportovní i taneční zábavné odpoledne.
- **Sobota 12. června od 14.00 hod. – Soutěž hasičů v obci Hlína.** Tradiční závody družstev sborů dobrovolných hasičů na Hlíně u kostela. Přijďte povzbudit hlínská družstva hasičů a hasiček!

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Ve znamení ryb se v měsíci březnu narodili dva pánové, František Čech a Josef Kratochvíl, kteří v letošním roce oslaví významné životní jubileum. Přejeme jim hodně zdraví, lásky, štěstí, pohody a radosti v kruhu přátel a rodiny.

ROZHLEDNU VLADIMÍRA MENŠÍKA BRZY NAVŠTÍVÍ ČTYŘICETITISÍCÍ NÁVŠTĚVNÍK

Rozhledna Vladimíra Menšíka na Hlíně byla poprvé veřejnosti slavnostně otevřena 29. dubna 2007. V dubnu letošního roku tedy oslaví již své třetí narozeniny a pokud bychom hodnotili její návštěvnost za uplynulé roky, můžeme být velmi spokojeni. O návštěvu rozhledny je zájem po celý rok a mnozí návštěvníci se na rozhlednu rádi a často vrací.

V roce 2007, tedy od otevření rozhledny dne 29. dubna 2007 do 31. prosince 2007 rozhlednu navštívilo celkem 15 617 osob. V roce 2008 to bylo celkem 10 897 turistů a v minulém roce 2009 vystoupilo na vrchol rozhledny 10 614 návštěvníků, v tomto počtu není zahrnuto ještě 182 turistů, kteří navštívili rozhlednu zdarma v rámci akce „Rodinné pasy“.

Celkový počet prodaných vstupenek za toto téměř tříleté období (od 29. dubna 2007 do 31. prosince 2009) je tedy 37 128 ks. Je tedy velmi pravděpodobné, že v letošním roce padne rekordní číslo čtyřicetitisíčního návštěvníka. Odhadovat se dá, že by k tomu mohlo dojít někdy v jarních měsících, tedy v dubnu či květnu.

Návštěvnost je velmi spjata s počasím během roku, ale rozhledna si svoji návštěvnost udržuje každý měsíc, tedy i v méně navštěvovaném zimním období. Největší návštěvnost během roku 2009 byla v měsíci květnu (1 851 návštěvníků), srpnu (1 638 návštěvníků), dubnu (1 542 návštěvníků) a září (1 517 návštěvníků). Poměrně dosti navštěvována byla rozhledna i v měsíci říjnu, 758 návštěvníků.

Na rozhledně je také k dispozici velký výběr propagačních předmětů, které si můžete na památku zakoupit. Největší zájem je o turistické známky a pohlednice, (zejména láká pohlednice

rozhledny se směrovkami a také pohlednice měnicích se rozhleden, která ukazuje starou a novou rozhlednu) a také o hliněnou píšťalku s nápisem „Menšíkova rozhledna“.

Přijďte se i vy podívat na hlínskou rozhlednu, protože je v každém ročním období úplně jiná. Jinak voní její dřevěný interiér a také se jinak ozývají schody, po kterých vystoupíte až na vrchní vyhlídkový ochoz. A pokaždé jiný je i vítr, který vás zde pozdraví, když se prodere otevřenými okenicemi, poté co naberete dech po zdolání několika desítek schodů. A hlavně pokaždé bude jiný rozhled do dále, ať už v kvetoucím jaře, parném létě, s barevným podzimem anebo bílou zimou, pokaždé to bude jiný, ale vždy úžasný a vzrušující pohled....

Návštěvní provoz na rozhledně je celoroční, rozhledna je zpřístupněna pro návštěvníky následujícím způsobem :

DUBEN – ŘÍJEN: otevřeno soboty, neděle a svátky 10,00–17,00 hod.

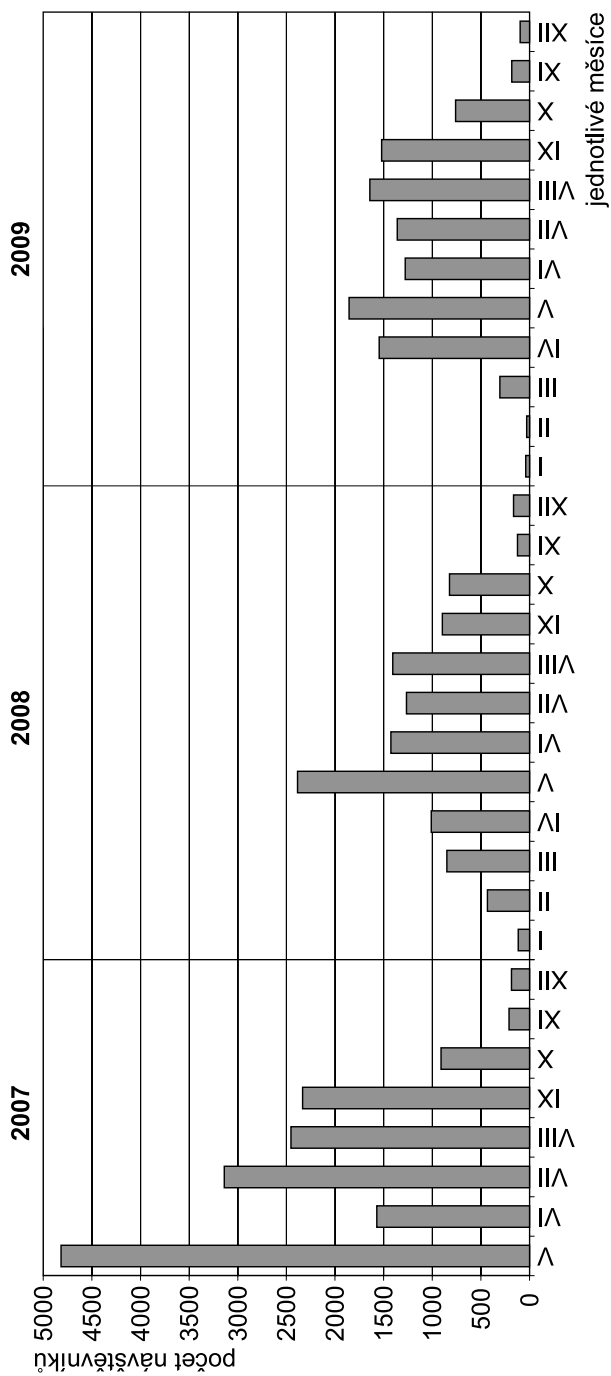
LISTOPAD – BŘEZEN: otevřeno neděle 13,00–15,00 hod.

V případě nepříznivého počasí (silný vítr, bouřka, vánice) bude rozhledna uzavřena! Mimo tyto hodiny lze domluvit návštěvu pro skupinu osob nad 10 lidí předem na telefonním čísle 723 095 552 nebo přímo u rozhledny s jejím správcem.

Tabulka návštěvnosti rozhledny od května 2007 do prosince 2009:

měsíc	2007	2008	2009	celkem za měsíc
leden		116	39	155
únor		433	29	462
březen		850	306	1 156
duben		1 011	1 542	2 553
květen	4 817	2 385	1 851	9 053
červen	1 571	1 425	1 275	4 271
červenec	3 138	1 265	1 381	5 784
srpen	2 452	1 405	1 638	5 495
září	2 332	897	1 517	4 746
říjen	910	822	758	2 490
listopad	211	124	182	517
prosinec	186	164	96	446
celkem za rok	15 617	10 897	10 614	37 128

Grafické znázornění měsíční návštěvnosti rozhledny Vladimíra Menšíka na Hlíně od května 2007 do prosince 2009.

OBCHŮDEK NA HLÍNĚ ANEB POVÍDÁNÍ S PANÍ VĚRKOU HOŠKOVOU

V každé obci by měl být alespoň malý obchůdek, krámk se základními potravinami. V dnešní době, kdy většine lidí zaslepují oči supermarketky a hypermarketky s barevnými letáčky a výraznými slevami, je však problém tyto vesnické obchůdky udržet. Pro vás, kteří převážně nakupujete v těchto supermarketech a již očekáváte s nadšením nový leták ve své schránce a těšíte se, co zase bude akčního, mám malé upozornění: podívejte se někdy nejen na „akční slevy“, ale také na kvalitu výrobku a zemi původu a pokud byste si u některých surovin přečetli co obsahují, proč jsou vlastně tak levné, tak byste je určitě příště nekoupili. Mít ve své obci malý obchůdek, kde vím, kdy přesně dovezou čerstvé uzeniny od českého výrobce, kdy dovezou ještě teplý chleba, to je výhra a navíc ještě s ochotným člověkem, který vám věc prodá třeba i v neděli odpoledne, když ji nutně potřebujete, třeba když vám přijde nečekaná návštěva.... Tak přesně takový je ten hlínský obchůdek u Hošků...

V minulosti byly v obci dva obchody se smíšeným zbožím a to v domě č. p. 22 a v domě č. p. 54. Maso se prodávalo v dřevěném stánku, který stál mezi domy č. p. 17 a 16, dnes již je proluka zastavěna domem č. p. 100. Jak se dočteme v pamětní knize obce Hlína v zápisě z roku 1933 maso u řezníka tehdy stálo: hovězí 7,- až 12,- Kčs, vepřové 6,- až 12,- Kčs, telecí 8,- až 14,- Kčs. Ceny zboží textilního však byly dosti vysoké: mužské šaty 250,- až 500,- Kčs, levné soukenné 120,- až 200,- Kčs, košile obyčejná 14,- až 25,- Kčs.

Další zápis z roku 1987 uvádí: V obci již od roku 1957 funguje prodejna Jednoty. Zásobování je uspokojivé, 1x týdně z Brna dováženo. Pro příklad uvádím ceny: kýta 60,- Kčs, plecko 40,- Kčs, 1 kg másla 40,- Kčs, 1 kg cukru krystal 7,30 Kčs, 1 kg mouky 3,80 Kčs, 1 kg chleba 2,10 Kčs, 1 l mléka 2,- Kčs. Pohostinství – Jednota v č. p. 35: pivo čepované Starobrno 2,50 Kčs, sodovka 0,80 Kčs, 1 l rumu 80,- Kčs.

Obchod Jednota byl v roce 2002 zrušen. Od roku 1993 je v obci smíšené zboží manželů Milana a Věry Hoškových s velmi příjemnou pracovní dobou, kdy je otevřeno i o víkendy, se širokým sortimentem potravin a drobného spotřebního zboží a drogerie a hlavně vždy s milou, usměvavou a navíc velmi ochotnou prodavačkou, paní Věrkou Hoškovou.

Manželé Hoškovi zprovoznili v obci obchod se smíšeným zbožím v době, kdy v obci byla funkční prodejna Jednoty. Jaké byly začátky prodeje ve vašem obchodě, v kterém roce to přesně bylo a neměli jste tehdy obavy z podnikání v této oblasti?

Obchod jsme otevřeli v únoru 1993. Začátek podnikání ovlivnilo více okolností, ale to by byla otázka spíše pro manžela. Já jsem měla z podnikání velké obavy a proto jsem ho spíše

zrazovala, jak podporovala. On ale říkával: „Aby obchod anebo hospoda na tak malé vesnici k něčemu byly, musí ho mít člověk, který má k obci vztah a nejlépe místní“. A to byl asi jeden z důležitých důvodů, proč jsme do toho šli. Nejprve chtěl manžel odkoupit Jednotu, ale po záporné odpovědi tehdejšího vedení se rozhodl otevřít obchod v garáži a to se mu podařilo. Dnes už víme, že to bylo dobré řešení, protože provozovat v tak malé obci obchod zatížený půjčkou za odkup budovy, zvýšenými náklady na provoz, to bychom asi nezvládli. Co se týká konkurence, tak Jednotě nebylo zase tak těžké konkurovat a z pohledu zákazníka je konkurence potřebná. Ta dnešní konkurence v podobě hyper a supermarketů je daleko horší.

Nasadili jste sedmidenní prodejní dobu, poměrně široký sortiment zboží s ohledem na prodejní prostory. Co se ale nejvíce prodává a jaká je kupní síla v současné době, kdy občané často jezdí nakupovat do hypermarketů?

Stálých zákazníků na tak malou dědinku je dost a to nás těší a snažíme se vyhovět a sortiment zboží nakupovat podle jejich přání. Nejvíce se prodávají základní potraviny jako pečivo, mléčné výrobky, uzeniny, cukrovinky, základy drogerie a papírnictví. Co se týká pracovní doby, snažíme se o kompromis mezi možným a udržitelným, snad to většině zákazníků vyhovuje.

Myslíš si, že by každá, byť sebemenší obec měla mít svůj malý obchůdek, krámk se smíšeným zbožím, aby se vždy základní potraviny a potřeby zde daly bez zbytečného doježdění nakoupit?

Myslím, že každá menší obec by měla mít svůj obchůdek, ale záleží na mnoha okolnostech. V dnešní době je velice těžké konkurovat všem těm velkoobchodům, a proto je pro nás velké zadostiučnění, když vidíme, jak se v našem blízkém i vzdáleném okolí obchůdky našeho typu spíše zavírají než vznikají nebo fungují pouze s vydatným finančním přispěním obecních úřadů. A nám to zatím klapě.

Při této příležitosti bych chtěla poděkovat všem a hlavně našim stálým zákazníkům a i trochu poradit. Když vám totiž někdo v reklamě stokrát řekne nebo napíše, že je nejlevnější nebo nejlepší, tak to nemusí být pravda. Zkuste si někdy spočítat, co vás stojí cesta a čas strávený nakupováním a kolik zbytečných věcí dovezete.... Něco jiného ovšem je to, pokud máte nakupování spojeno s příjemným trávením svého volného času. Ale i u nás je někdy sranda!

Původním povoláním jsi kadeřnice, ale již roky tě vídáme za pultem vašeho obchůdku. Měnila by jsi svoje současné zaměstnání nebo už si to bez obchodu nedokážeš představit?

Když zavzpomínám zpětně na roky strávené za pultem našeho obchodu, tak spokojenost převládá, i když byly i chvíle krušné a bylo pár momentů, kdy jsme chtěli zavřít, tak nakonec ničeho nelituji. Velká výhoda byla, když byli synové malí, že jsem měla práci v místě bydliště a dokonce doma. Zavřít obchod se sice v dohledné době nechystáme, ale protože mám velice „přísného pana vedoucího“ a už několikrát jsem si musela vyslechnout, že kdybych nebyla jeho žena, tak by mě dávno propustil.... tak jak se říká, nikdy neříkej nikdy... Kadeřnictví mám teď jako koníčka, jen tak pro rodinu a známé, abych nevyšla ze cviku a třeba se k tomu vrátím, až si „pan vedoucí“ najde někoho „lepšího“... Momentálně jsem spokojená a neměnila bych.

A naše redakce je také velmi spokojena s veselými a upřímnými odpověďmi Věrky a přejeme jejích obchůdku, aby se nadále držel a aby měl pořád dostatek spokojených zákazníků.

VYHLÁŠENÍ SOUTĚŽE – NEJORIGINÁLNĚJŠÍ VELIKONOČNÍ VÝZDOBA

Po dlouhé zimě se nám pomalu blíží jaro, které prozařuje svými barvami bílé a šedivé zbytky zimy. Na počátku dubna nás čekají i velikonoční svátky, které jsou nejvýznamnější oslavou jara a probouzející se přírody. Nenechte se tedy přemoci jarní únavou a přílišným jarním úklidem a nezapomeňte si nazdobit svátečně prostřený stůl pro oslavu Velikonoc, ale i okna, dveře nebo předzahrádky vašich domů a chalup. Určitě vám pestré jarní barvy pozvednou náladu a vnesou do vašich domovů radost a štěstí.

A naše redakce chce opět vidět krásné ozdobené a jarní náladou rozkvetlé domy a proto tedy pro všechny občany a chalupáře hlínské právě vyhláší malou soutěž na téma „Nejoriginálnější velikonoční výzdoba“.

Co je proto potřeba udělat?

Pokud si domeček vyzdobíte a vlastníte digitální fotoaparát, pak

**vše vyfoťte a fotografii odešlete nejpozději do
30. dubna 2010 na e-mailovou adresu redakce:
Hlinaci@seznam.cz**

**K fotografii napište jméno „autora“
výzdoby a číslo popisné vašeho domu.**

Samozřejmě myslíme i na vás, kteří nejste schopni fotografii pořídit a odeslat prostřednictvím internetu. Redakční tým zpravodaje v období Velikonoc projde obcí a zajímavé výzdoby si také nafotí a pak se opět sejde a všechny fotografie bude hodnotit.

V letním vydání zpravodaje pak otiskneme vítězné fotografie nejoriginálnějších výzdob a všechny nafocené výzdoby budou dány také na internetové stránky obce Hlína. Výherce neminou zajímavé ceny, tak neváhejte a již zapřemýšlejte, jakou originální výzdobu připravíte pro letošní jaro.

Těšíme se na vaše nápady!

HISTORICKÉ OKÉNKO

Vážená redakce, děkuji Vám za zveřejnění mých příspěvků v prosincových Hlínských rozhledech a do jarního čísla Vám posílám Kratochvilná povídání, za jejichž případné otištění děkuji.

Do Nového roku Vám přeji hodně zdraví, nové nápady a neutuchající elán při tvorbě Hlínských rozhledů.

Vladimír Voborný

Kratochvilná vyprávění nejen o Hlíně

Tak jako všude i v našem kraji, vyprávěly se po mnohá pokolení pověsti, anekdoty i různé humorné příběhy, vztahující se k obcím a jejich obyvatelům. Mnohdy to bývaly i drobné vtípky, které narážely na určitý místní nedostatek, společensky negativní vlastnost, či případný vystopovaný nízký intelekt určité části obyvatel té, či oné vesnice. A tak ať se to líbí nebo ne, posměchu obyvatel okolních obcí nebyla ušetřena ani Hlína.

Je známé humorné vyprávění, ve kterém se vysvětluje, proč Hlína nemá svůj farní kostel. Kdysi prý farnost měla, ale když Hlínským farář zemřel, řekli si v blízkých Neslovicích, že by farnost mohli získat oni. Jelikož se však Hlíňáci nechtěli farnosti vzdát, vznikla mezi obcemi rozepře. Měla tak rozhodnout sázka. Kdo z nich si přijede do Ivančic pro faráře dříve, ten jej i s farností dostane. Hlíňané se zaradovali, neboť vytušili, že z kopce to mají do Ivančic blíže. Když však do města přijeli, byli překvapeni, že Neslovští si již faráře odvezli. Jak se to mohlo stát, vysvětlilo se záhy. Hlíňáci pro Otce přijeli s kravským povozem, zatímco Neslovští zapřáhli koně. A tak od té doby mají farní kostel v Neslovicích.

Žertovně se také vyprávělo o tom, že žádná z hlínských hus a kačen neumí plavat. Kdyby prý přišly do jiné dědiny, tak by se utopily. Stejně tak lidové vyprávěči humorně poukazovali na nedostatek vody na Hlíně, slovy: „*Hoří-li na Hlíně rybník, nehasí ho vodou, ale došky...*“

Zesměšnění nebyli ušetřeni ani obyvatelé měst a vesnic v okolí. Tak třeba Ivančickým se dodnes říká „korbeláři“, protože mají ve znaku tři prázdné korbele. Prý propili vlastní pivovar a víno vypili vždy mladé, takže vlastně chuť starého nikdy nepoznali. Holdovali truňku. Ostatně přílišné oblíbenosti se Ivančickým nedostávalo nikdy. Bylo to dáno především po staletí jimi pěstovanou hrdostí nad svým královským původem, což dávali okolním patřičně najevo. Není proto divu, že určitá averze vůči Vančákům přetrvává doposud, zvláště od impulsivnějšího lidu Oslavanského a Zbýšovského. Nutno podotknout, že k samolibosti Vaneckých, je tento kult jakési nadřazenosti k okolí, stále úspěšně živěn.

Různé pŕtky a žabomyší války jsou známy mezi „peckaři“ ze Silůvek a „paličatými kozly“ z Prštic. Dva mají ve znaku. Právě o Prštických se literárně, avšak poněkud nechalně, vyznal nadučitel a spisovatel Viktor Kamil Jeřábek, slovy: „*Toť trudný obraz roz-*

vrácené dědidy...“ O Dolnokounických se zase povídá, že jsou to „prtáci“, kde ani koza není dobrá. Každý z Mělčan je „kačeňák“ a za „pometláři“ do Radostic radno nejezdí. Je to „Kradlov“.

Že lidová vyprávění pokračují i v jiných souvislostech do dnešní doby, jsem se přesvědčil, když jsem se doslechl od „moudrých“ u piva, že na Hlíně „šly“ ledy. Proč ne? – Stačí se zasnít a jde všechno.

*Z vlastního archívu vybral a upravil
Vladimír Voborný*

Vážená redakce, vzhledem k nepříznivému počasí, které nás stále více uzavírá do tepla našich domovů, využívám volnějšího času a zaslám Vám tak ještě jeden krátký příspěvek do Hlínských rozhledů. Pokud se Vám bude zdát zajímavý a čtivý, budu rád za jeho zveřejnění.

Zdraví Vladimír Voborný

Hlínští „raubíři“

Když dnes s odstupem několika staletí procházíme členitý, zalesněný terén ivančicko-hlínskému katastru, ani si neuvědomujeme, že tento kout krajiny, ovládaly ve středověku loupeživé hordy.

Právě v těch místech, kde hluboké údolí a četné rokliny protíná potok, pramenící v blízkém Knížecím lese a nesoucí opodál jméno Martálka, vedla ve středověku tzv. Znojmská cesta, spojující Znojmo s Brnem. Po této cestě převáželi kupci své zboží do Brna a zpětně do Znojma. Přechod potoka Martálka a blízký název místní polní trati Martály, v německém jazyce Mordthal – údolí vražd, nebo volněji údolí smrti, napovídá, že tu nebyvalo bezpečno. Stejně tak název trati Réhle, přes níž vstupujeme do hlínského katastru, německy Raubhohl, dokládá jeskyni, případně úkryt loupežníků. A o tom, že zde opravdu byli, nás seznamuje historik Jan Tiray, ve svém díle „*Loupežnictví na západní Moravě v 16. století*“, kde uvádí: „*Množství oloupených a zavražděných bylo veliké. Na prvním místě zlopondnosti byla místa při každém téměř výslechu zadržených zlosynů u bítešského soudu jmenována: „Na Šípě u Černého kříže“ a „Na Hlíně“.* Tam byla stálá místa loupežnická. Obě v okolí Rosic a Ivančic.“

Příslušníci těchto tlup, jejichž počty se různily, se rekrutovali z řad propuštěných vojáků, obecních pobudů, potulných muzikantů, ovčáků, ale i řeznických či mlynářských chasníků. I tato „společenství“ se řídila vlastní hierarchií. Vůdcem byl hejtman a ostatní byli „spolutovaryši“. O každý lup se dělili a bojovali jeden za druhého. Dodnes se pro ně a jim podobné udržel lidový název „raubíři“. Soudobá literatura uvádí i název „lotři“.

Jako příklad krutosti raubířů uvádí Tiray následnou událost: „*V čase tom, pět z nich čekalo u Znojma a kněze Krhovského odtud z jarmarku domů se vracejícího, zabili. Jeden střelnou ranou nešťastníka poranil, druhý kordem v hlavu ťal, pak všichni povaleného každý sekali, až jej dobili. I košili z něho svlékli.*“

O loupežném přepadení s následným mordem u Hlíny nám podává svědectví Necrologium Českých bratří, kde se uvádí: „*V pondělí po sv. Vítě roku 1551 byl zabit br. Jakub*

Šidlář, strejc br. Jana Lorence – písaře Jana Blahoslava, od lotrů, v lese Na Dubince pod Hlínou, blízko města Ivančic. Druh jeho Dobiáš Beroun, který jel s ním, byl lotry tak posekán, že sotva se z toho vyhojil.“

Jiná zpráva zase uvádí, že raubíři blíže Veselé horky roku 1579 o sv. Kunhutě přepadli a oloupili kupce, vracejícího se z brněnského jarmarku.

Za lupem se vydávali často i do vzdálenějšího okolí. Narůstající řádění těchto bezohledných dobrodruhů nezůstávalo bez povšimnutí zemské správy, která proti nim vypravovala vlastní ozbrojené skupiny, za účelem jejich likvidace. Pochytaní zločinci byli pak mučeni u bitešského soudu skřipcem, ohněm, železnou botou i palečnicí. Při tomto „fyzickém vyšetřování“ se často přiznali i k tomu, co vůbec nespáchali, jen aby rychleji zemřeli a ušli tak velkému utrpení.

Historie již pominula. Po téměř půltisíciletí od popisovaných událostí je v současné době pro mnohé z nás návštěva lesa klidným relaxačním místem, plným čistého ovzduší, hub a lesních plodů. Z této pohody nás může vyvést snad jen náhodné setkání se zbloudilým „čuníkem“.

Vladimír Voborný

100 let „Chytilova úplného adresáře Moravy“

Redakce „Hlínských rozhledů“ má ve svém archívu velmi zajímavou knihu vydanou Aloisem Chytillem (*1877 Kunovice–†1949 Praha) a nazvanou „Chytilův úplný adresář zemí koruny české“, svazek I, „Chytilův úplný adresář Moravy“. Tato objemná kniha o více než 1 300 stranách formátu 170 x 255 mm vyšla v roce 1911 a obsahuje základní popis všech obcí Moravy k roku 1910 doplněný výsledky sčítání lidu ke dni 31. prosince 1910, tedy popis obcí starý 100 let.

Cílem autora tohoto adresáře bylo: *„Předkládáje veřejnosti české tento prvý český adresář Moravy a prvý adresář toho druhu vůbec, nežádám, leč aby veřejnost česká ujala se ho jako díla obrovské práce a péče a aby co nejhojněji užívala ho k těm účelům, jímž jest určen: k rozhojnění našich styků obchodních doma a k usnadnění veškeré veřejné práce na Moravě vůbec.“*

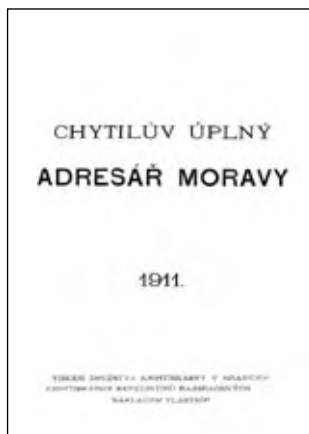
O obci Hlína se zde můžeme dočíst na straně 141 několik následujících v dnešní době již historických informací zachycujících obec Hlínu před 100 lety:

počet obyvatel 327	z toho české národnosti 327
nádraží Kounice-Ivančice	osobní zastávka Silůvka
c. k. poštovní úřad Ivančice	

Děni v obci řídilo obecní představenstvo ustanovené 19. prosince 1910:

starosta	Duda Karel	
radní	Soukal Eduard	Šťastný Josef
výbor	Dostál Antonín	Dostalý Jan
	Nesvačil Richard	Dostalý Vilém
	Čech Jan	Vašulín Josef

náhradníci	Fiala Ferdinand Čech Jan č. p. 23 Vašulín Ondřej	Průša Vilém Vaňura František Hlavoň Jan
Místní školní rada:		
předseda	Vašulín Josef	
místopředseda	Duda Karel	
členové	Soukal Eduard Nezval Engelbert	P. Brach Ign.
Škola obecná:	Nezval Engelbert, učitel Ryšavá Otilie, industr. učitelka	
Revír Hlína	Soukal Eduard, revírník	
Hostince	Dostál Antonín Nesvačil Hugo	
Kovář a podkovář	Čech František	
Obchody:		
lihovinami	Baierová Alžběta	
ovocem	Baierová Alžběta	
viktualiami	Nosek Adolf	
zbožím smíš.	Průša Jan	
Stolaři:	Martinek Jan Nosek Adolf	

Úvodní list Chytilova úplného adresáře Moravy, 1911.

Hlína v této době patřila do soudního okresu Ivančice. Podívejme se na stručný přehled obcí (s tehdejšími názvy některých z nich), které do tohoto správního celku patřily a na jejich počty obyvatel české a německé národnosti:

Obec	Počet obyv.	Čechů	Němců	Obec	Počet obyv.	Čechů	Němců
Alexovice	329	253	76	Oslavany	3 398	3 365	33
Babice	900	899	-	Ostrovačice	706	703	2
Mor. Bránice	764	761	3	Padochov	675	654	13
Něm. Bránice	576	576	-	Popovice	696	696	-
Domašov	747	747	-	Požehnaní Boží	1 493	1 116	375
Hlína	355	355	-	Příbram	1 050	1 050	-
Ivančice	4 303	4 076	227	Rosice	3 818	3 763	55
Ivančice Žid. o.	596	420	176	Litostrov-Říčky	418	413	5
Dolní Kounice	2 963	1 955	984	Rudka	459	459	-
Dolní Kounice Žid. o.	337	220	117	Řeznovice	430	430	-
Kratochvilka	429	423	6	Říčany	1 520	1 520	-
Německé Kynice	947	947	-	Silůvka	583	579	4
Ledkovice	470	470	-	Tečice	595	590	5
Lukovany	723	723	-	Trboušany	464	452	12
Němčice	836	835	1	Vomice	641	640	1
Neslovce	849	849	-	Zakřany	968	968	-
Nová Ves	720	720	-	Zbejšov	1 885	1 847	37

CELOROČNÍ VĚDOMOSTNĚ TIPOVACÍ SOUTĚŽ ZPRAVODAJE „HLÍNSKÉ ROZHLEDY“ PRÁVĚ ZAČÍNÁ

Pro ty z vás, kteří rádi soutěžíte, případně chcete vyhrát nějakou hodnotnou cenu, nebo se jen pobavit a poučit, připravila redakce Hlínských rozhledů celoroční soutěž. V každém čísle zpravodaje v roce 2010 (březen, červen, září a prosinec) naleznete na samostatně vloženém listu 3 soutěžní otázky, celkem tedy během celého roku 12 otázek.

Všechny otázky budou samostatně hodnoceny a body jednotlivým soutěžícím v průběhu celého roku sčítány.

Jako hlavní cenu v této soutěži můžete získat knihu „Chráněná území ČR – Brněnsko“, kde na 932 stranách knihy formátu A4 vážící 3,6 kg naleznete podrobný popis celkem 271 maloplošných i velkoplošných chráněných území z okolí Brna (tedy i z okolí Hlíny). Kniha je plná barevných fotografií, digitalizovaných map a leteckých snímků na křídovém papíru a její zpracování je zcela výjimečné nejen v rámci ČR, ale i okolních evropských zemích. Samozřejmě budou oceněna i další přední místa v této soutěži – hodnotné ceny přislíbil věnovat OÚ Hlína.

A jak tedy můžete soutěžit?

Máte celkem 3 možnosti, jak odpovědět na soutěžní otázky:

1. Vaše odpovědi na otázky pište do tohoto samostatného odpovědního listu, který právě držíte v rukou - nezapomeňte ho čitelně podepsat a vhodit nejpozději do 15. dubna 2010 do schránky obecního úřadu Hlína.
2. V případě, že se v domácnosti sejde více zájemců o soutěžení (táta, děti, babička...), můžete svoje odpovědi napsat na jakýkoliv jiný papír, ale nezapomeňte ho opět čitelně podepsat a vhodit nejpozději do 15. dubna 2010 do schránky obecního úřadu.
3. Vaše odpovědi se jménem můžete také odeslat na e-mailovou adresu redakce: Hlinaci@seznam.cz nejpozději do 15. dubna 2010.

**Uzávěrka 1. kola soutěže je 1 měsíc po vyjití zpravodaje,
tj. 15. dubna 2010.**

MALÉ POVÍDÁNÍ O JARU A TRADICÍCH

- velikonoční symboly, apríl

Velikonoční symboly

Beránek

Pod pojmem velikonoční beránek si každý z nás okamžitě představí sladkou moučnickovou pochoutku, pečenou ve formě tvaru beránka. Jako symbol byl a je znám nejen v křesťanství, kde byl symbolem Božího beránka,

Ježíše Krista. Velikonoční beránek je jako obřadní pokrm znám od středověku dodnes. Nikde se bohužel nedochovalo, zda se jednalo o pokrm z masa či pečiva. Ale jelikož se masitý pokrm mohl jíst až po svěcení pokrmů, které připadalo na Boží hod velikonoční (Velikonoční neděle) a pak také z důvodu, že beránka jako masitý pokrm si nemohl dovolit každý, se dá předpokládat, že naši předkové připravovali beránka pečeného z těsta jak slaného, tak i sladkého.

Zajíček

Zajíček jako symbol tradičních Velikonoc k nám připutoval z Německa, tudíž se jedná o symbol převzatý. Ale vzhledem k rostoucímu počtu „čokoládových zajíčků“ na pultech našich obchodů jistě neuškodí vysvětlit, co má zajíček společného s vajíčkem a proč je s ním v období Velikonoc spojován. V dnešní době bývá označován za tvora, který na Velikonoce přináší vajíčka, zejména ta čokoládová. Vysvětlení se dá najít podle několika známých výkladů. Podle jednoho je zajíc přisuzováno tajné roznášení velikonočních vajíček, protože přes svou plachost a strach z lidí bývá na jaře vidám poblíž lidských obydlí, kde vyhledává potravu. Podle jiného výkladu bývalo zvykem do chleba pečeného ve formě tvaru zajíce položit vajíčko. Z toho můžeme usuzovat, že tak časem vznikla představa, že vajíčka skutečně přináší či dokonce snáší zajíc. Dříve také bývalo zvykem honit „velikonočního zajíce“, což znamenalo hledat ukrytá vajíčka na poli.

Zajíc ale nebyl jediným zástupcem zvířecí říše, kterému bylo přisuzováno nošení vajíček. Tak třeba na Olomoucku odváděli rodiče své děti na Zelený čtvrtek do zahrady, kde musely hledat dárečky od „Pámblíčkovy slepičky“. V západních Čechách zase na Zelený čtvrtek snášel červená vejce kohout a ve středních Čechách nadělovala liška.

Kříž

V křesťanství patří kříž k nejdůležitějším symbolům z důvodu ukřižování Božího syna, Ježíše Krista. Kříž má dnes řadu podob. K nejvýznamnějším patří kříž ve tvaru písmene T (tzv. antonínský), kříž sv. Ondřeje ve tvaru písmene X, rovnoramenný řecký kříž a samozřejmě klasický křesťanský kříž s delším svislým ramenem, označován jako latinský.

Velikonoční oheň a svíce

Velikonoční oheň představoval především světlo spojené s Ježíšovým zmrtvýchvstání. Oheň se zapaloval a svítil na Bílou sobotu při obřadech Velké noci (ze soboty na neděli). Stejně jako jarní slunce znamenalo vítězství nad zimou, stejně tak byl vykládán opětovný příchod Ježíše o Velikonocích.

Svíce patřila a patří k nejdůležitějším symbolům ve všech koutech světa. Světlo vždy symbolizovalo život. Bílá barva svíce symbolizovala čistotu, naději a nový život. Velikonoční svíce se v liturgii zapalovala jen od Velikonoc do letnic, při křtech a také při pohřbech, kde se křesťané za mrtvého modlili, aby také on vstal k novému životu – k životu s Bohem.

Pomlázka

Nejstarší zmínka o pomlázce pochází ze 14. století, z paměti pražského kazatele Konráda Waldhausera, který popisoval pomlázku ve velikonočním kázání: „...manželé a milenci šlehají se metlami a tepají rukou v Pondělí a v Úterý velikonoční. Ospalé a lenivé časně z rána v Pondělí velikonoční házejí do vody nebo alespoň je polévají...“

Pomlázka je dodnes živou tradicí a zároveň je jedním z hlavních symbolů Velikonoc, pojem pomlázka značil a značil svazek spletených vrbových proutků, jako nástroj určený ke stejnojmennému šlehání dívek a žen, prováděného v Pondělí velikonoční (dříve i o Velikonoční úterý, zvané „odplatné outerý“, kdy děvčata odplácela hochům). Pomlázkou je také nazýván výsledek koledivání.

Pomlázka, tedy prut, nástroj ke šlehání

měla a má mnoho podob i krajových názvů, tak například:

Binovačka a vinovačka – pomlázka pletené z prutů vinné révy.

Dynovačka – z Chodska nástroj na šlehání i koleda.

Houdovačka, hodovačka – odvozené od hodů, velkého svátku spojeného s hostinou.

Koleda – jihomoravské Vranovsko.

Kyčkování, kyčkovanka, kyčka – Opavsko.

Mrskút, mrskot, mrskut, mrskanda, mrskačka – název používaný na jižní a střední Moravě.

Pomihod, pamihod, pomrhod – střední Čechy zejména Rakovnícko.

Sekačka – Žďársko.

Šlahačka, šlahání, šlehačka, vyplácání – oblast jihovýchodní Moravy.

Šmigrust, šmírgust, šmekúrst, šmykustr, šmerkust – severní Morava a východní Čechy.

Tatarec, tatar – střední Morava.

Korbáč, karabáč – Morava, původ slova pochází z tureckého „kyrbáč“ – bič, důtky.

A mnohé další pojmenování jako žíla, metla, švihačka, šihačka, cigár, kančúch, rouračka

Do pomlázky se vplétala buď červená stuha nebo červená nit. Pomlázky se pletly různě velké. Od malých, které se nosily stočené v kapse, přes klasické s nimiž se chodilo na koledu, až po téměř dva metry dlouhé, tzv. obřadní. Šlehání symbolizovalo předání svěžesti, mladosti, ohebnosti a zdraví mladého proutku. Děvčata se šlehala, aby byla zdravá, pilná a veselá po celý rok. V hospodářství vyšlehal hospodář čeládku, aby nebyla líná, a zašel i do chléva, kde vyšlehal krávu, aby se brzy otelila. Šviháním ovocných stromků se měl ovocný sad probudit ze zimního spánku k další úrodě. Vdaným ženám se pomlázkou vyháněl zlý jazyk.

Pentle, mašle

Pokud děvče při pondělní koledě navázalo na pomlázku barevnou mašli, mohlo se v ní skrývat tajné poselství: Červenou barvou naznačovala, že má hochu ráda. Modrou barvou mu dávala naději. Chlapec obdarovaný zelenou stuhou byl oblíbený. Naproti tomu, kdo obdržel stuhu žluté barvy, byl neoblíbený a dívka mu dávala na jevo svůj nezájem.

Vajíčko

Vejce bylo od pradávna symbolem plodnosti, úrody, života, narození, návratu jara, slunce a díky skořápce i symbolem bezpečí. Ve spojitosti s lidovou tradicí vznikl zvyk zdobení vajíček a jejich darování, doprovázený množstvím pověr.

Dříve se vajíčka uchovávala na delší dobu například potřením skořápky lněným olejem. Takto ošetřená vajíčka prý vydržela až 6 měsíců. Dalším způsobem bylo ukládání vajíček do popela nebo do hrachu.

Málokterá země se může pochlubit takovým množstvím vzorů a způsobů zdobení velikonočních vajíček, jakými malovaly a ještě v současnosti zdobí kraslice naše šikovné paní a dívky. Chodské straky, jihočeská batika, něžná vyškrabovaná vejce z Horácka, hanácká slámou „vekládaná vejca“, slovácké veselé kraslice čtyř barev, krajka jihomoravských gravírovaných, valašská vajíčka se starodávnými motivy, zelová vejce leptaná lákem ze zeli, sametové kraslice polepené dužinou ze sítiny a další.

Řehťačka

Řehťačky, klapačky, mlýnky, trakářky a různé další doma vyrobené nástroje (především dřevěné) vydávající rámus svolávaly k bohoslužbám od Zeleného čtvrtka, kdy zvony umlkaly (odlétaly do Říma).

Klapačka se skládala z prkénka připevněném na malém držadle, na kterém se uprostřed okolo osy otáčelo kladívko, jež tlouklo střídavě vpřed a vzad.

Valcha byla kombinací klapačky a řehťačky. Vpředu se točilo klikou, která otáčela válcem s vroubky, přitom péra, které sjížděla po vroubcích, řehťala a kladívko se zdvihalo a při dopadu zpět tloukla. Valcha se držela levou rukou, byla opřena o prsa a pravou rukou se točilo za kliku.

Tragač byla větší valcha, kde se válec otáčel pomocí kolečka, umístěného uprostřed válce. Držel se v obou rukách a kolečkem se jelo po zemi jako s trakařem.

Kočičky

Dalším symbolem Velikonoc jako svátku jara jsou větvičky jívy „kočičky“, tedy lépe řečeno svěcené kočičky. V evropské kultuře nahradily palmové ratolesti, kterými byl Ježíš při svém příjezdu do Jeruzaléma vítán.

Lidé od pradávna věřili, že kočičky posvěcené na Květnou neděli mají magickou moc. Tři kočičky z posvěcené snítky bývaly prý lékem proti bolesti v krku a zimnici. Přidávaly se také kravám do krmení, aby dobře dojily. Hospodář kladl větvičky jívy za krov a zapíchal je na kraj pole. Věřil, že stavení bude ochráněno před bleskem a že úrodu nepomlátí kroupy.

Nezapomeňte na Apríl!

Apríl (1. dubna)

Tento zvyk, ač není původem českou tradicí, se u nás zabydlel a zdomácněl. O původu aprílových žertků není mnoho zápisů, ale jsou prameny, podle kterých smích tropený z nacytaných lidí, vznikl původně z veselé nálady, že po nevládné zimě se žezla ujalo usměvavé jaro. První písemné sdělení o aprílu u nás pochází z roku 1690, jehož autorem byl Bartoloměj Chrystellia z Prahy. Na konci 18. století byly zprávy o aprílovém vyvádění už častější.

Tento den, stejně jako 30. dubna, bývalo zvykem častovat známé a příbuzné „apřílem“. Dnes se takovým žertkům říká též „kanadské žertky“. V dřívějších dobách se často posílalo „oběti aprílu“ něco vypůjčit či něco zakoupit. Šlo samozřejmě o věci, které neexistovaly, například vtipné semínko, komářův sádlo, zajecí peří, obecní nůžky, hodinářskou motyku, červené hřebíky a v neposlední řadě bublinky do vodováhy nebo mezery do žebříku. Známosti jsou i ohýbák na cihly nebo rovnák zatáček.

Zkrátka v tento den si každý dával velký pozor, aby nenalétl na nějaký „apříl“, o kterém by se mluvilo ještě velmi dlouho.

*čerpáno z knih: Kamila Skopová – Hody, pústy, masopusty
a Martin Bestajovský – Velká kniha lidových obyčejů a nápadů pro šikovně ruce.*

JARNÍ DOBROTY PRO VÁS

Vše o vejcích

Začněme povídáním o vejci, neboť je rozhodně tím nejvýznamnějším symbolem jara a zvláště Velikonoc.

Velkou popularitu zaznamenala vejce jako potravina po druhé světové válce, kdy byla považována za nejlepší součást jídelníčku. Vejce jsou z hlediska použití v kuchyni velmi důležitou a mimořádně mnohostrannou potravinou a opravdu není nutné vyloučit je z našeho jídelníčku. Dospělý zdravý člověk jich může spořádat až 4 kusy týdně. Již jedno vejce pokryje 15 % denní potřeby bílkovin a výživné látky, které se ve vejcích vyskytují, může lidský organismus využít téměř z 95 %. Nejlehčeji jsou stravitelná vajíčka na měkko, pak syrová nebo míchaná.

Vejsce zásadně skladujeme v chladu, při teplotě od 8 do 10 stupňů Celsia, pokud možno při vyšší vlhkosti vzduchu. Nejvhodnějším místem k jejich skladování je přihrádka v ledničce, která by měla být umístěna v dostatečné vzdálenosti od aromatických potravin. Díky správnému uskladnění vám vejce ve skořápce mohou vydržet tři až čtyři týdny, rozbité celé vejce můžete skladovat dva dny, žloutek ponořený ve vodě dva dny až dva týdny. Zmrazenou vaječnou hmotu lze skladovat až čtyři měsíce.

V zemích Evropské unie se vejce podle hmotnosti dělí podobně jako konfekční velikosti na S, M, L a XL. Vejce velikosti S snáší mladé slepice, střední velikost M pochází od slepic starších a vejce velikosti L a XL snáší dospělé slepice. V receptech se zpravidla počítá s vejci střední velikosti čili M. Podle jakosti pak vejce rozdělujeme do tří A a B.

V Evropské unii musí prodávaná vejce nést na obalu označení, z jakého typu chovu pocházejí. Označení zahrnuje text na obalu vajec a číselný kód přímo na vejcích. Například označení na vejci 3 CZ 2599 označuje: 3 – kód, způsob chovu (klec, hala, výběh), CZ – registrační kód státu, 2599 – rozlišovací číslo producenta (hospodářství či farma).

Vejsce z ekologických chovů mají kód „0“, vejce z volného výběhu mají kód „1“, vejce z chovu na podestýlce v halách mají kód „2“ a vejce z chovu v klecích poznáte podle kódu „3“.

Kromě vajec od nosnic v klecích mají ostatní druhy mírně vyšší cenu. Například slepice v ekologických chovech dostávají kvalitnější krmivo a díky větší životní pohodě pak snášejí kvalitnější vajíčka.

Ale není nad to, když upečete moučník z domácích vajíček

A teď přidáme pár receptů:

Velikonoční věnec

½ kg polohrubé mouky
20 g droždí
60 g cukru
1 vanilkový cukr
¼ l vlažného mléka

80 g másla
1 vejce
špetka soli a nastrouhaná kůra z citronu
1 vejce na potření, mandle na posypání

Připravte si kvásek a nechte tak 10 minut kynout. Pak do mísy dejte mouku a přidejte kvásek, vejce, prohrátý tuk, zbylý cukr, strouhanou kůru a zbytek mléka. Těsto vypracujte vařečkou, musí být hladké a vláčné, pokud máte použijte i elektrický šlehač. Vypracované těsto poprašte moukou, zakryjte utěrkou a nechte na teplém místě asi 1 hodinu kynout.

Vy, co vlastníte domácí pekárnu, přidejte všechny suroviny a zmáčkněte tlačítko příprava těsta a jen čekejte až bude vše umícháno a vykynuto.

Dobře vykynuté těsto je lesklé a pružné, hladké a vmáčknete-li do něj prst, udělaný důlek se rychle vyrovná.

Vykynuté těsto rozdělte na tři části, z nich pak vyválejte delší dílky a zapleťte je do copu a vytvarujte z nich věnec. Věnec opatrně přeneste na tukem vymazaný plech, konce věnce „slepte“ pomocí peroutky a vody a nechte ještě kynout. Pak těsto potřete rozšlehaným vejcem a povrch posypte plátky mandlí. Věnec dejte do předehřáté trouby na 180 °C a zvolna pečte asi 40 minut. Po cca 10 minutách teplotu snižte, aby se věnec dobře propé-

kal. Ještě horký věnec potřete rozpuštěným máslem.

Upečený a vychladlý věnec můžete ozdobit v jeho středu malovaným vejcem.

Rychlá limonádová buchta

300 g cukru krystal
3 vejce
10 lžic oleje
1 prášek do pečiva
trochu limonády nebo minerálky
400 g polohrubé mouky

Vyšleháme vejce s cukrem, přidáme olej, mouku, prášek do pečiva zředíme těsto limonádou, tak aby se dalo nalít na plech vyložený pečicím papírem. Dáme do vyhřáté trouby a pečeme cca na 180 °C.

Ještě teplý moučník ihned polejeme připravenou polevou:

50 g másla rozpustíme a smícháme s 150 g moučkového cukru, 4 lžícemi rumu a 2 lžícemi kakaá.

Cappuccino koláč

200 g polohrubé mouky	půl hrnku mléka
150 g másla	1 panák rumu
140 cukru krystal	1 prášek do pečiva
100 g hladké mouky	1 lžice kakaá
2 vejce	2 lžice rozpustné kávy

Sněhová hmota: 150 g moučkového cukru, 3 bílky, 5 lžic strouhaného kokosu (ušleháme bílky a přidáme cukr a po ušlehání pomalu přimícháme kokos.)

V míse vyšleháme změkklé máslo s cukrem a vejce. Rozpustnou kávu zalijeme teplým mlékem a rumem a směs vlijeme do základu těsta. Přidáme oba druhy mouky, kakaá a prášek do pečiva a ještě šleháme. Potom těsto dáme na plech vyložený pečicím papírem a rozetřeme do hladka. Pečeme při teplotě 170 °C asi 25 minut, poté vyndáme plech s těstem a rychle potřeme připravenou sněhovou hmotou a dáme zpět do trouby celé dopéci.

Biskupský chlebiček

160 g hladké mouky
3 vejce
220 g cukru krystal
220 g másla
lžička kypřicího prášku do pečiva
rozinky, rum, kandované ovoce dle chuti
na polevu dvě tyčinky ledových kaštanů a trošku másla (rozpustit ve vodní lázni)

Mírně ohřáté máslo utřeme s vejci a cukrem (ušleháme) a přidáme ostatní přísady. Těsto rozetřeme do vymazané a vysypané formy na biskupský chlebiček a dáme péci na 180 °C. Po upečení vyklopíme chlebiček z formy a necháme vychladnout. Poté jej přelijeme rozehřátou polevou z ledových kaštanů a necháme polevu zaschnout.

Křehké polštářky

250 g polohrubé mouky
½ balíčku prášku do pečiva
200 g másla
250 g měkkého tvarohu

Ze všech surovin vypracujeme vláčné těsto, které rozválíme a rádýlkem vykrajujeme obdélníčky cca 6 x 4 cm, které plníme do středu náplní, přehneme a po stranách stlačíme prsty. Dáme na plech vyložený pečícím papírem a upečeme dorůžova. Horké obalíme ve směsi moučkového a vanilinového cukru.

Nejllepší náplní je ořechová (mleté ořechy, máslo, rum, moučkový cukr), ale výborné jsou i s marmeládou (k marmeládě přidáme trochu strouhaného kokosu), povídlím, strouhanými jablky se skořicí a cukrem anebo na slano třeba plněné nivou sýrem.

Jarní bramborový nákyp s brokolicí a rajčaty

Oloupané, omyté, na plátky nakrájené brambory rozložíme na vymazaný plech a potřeme olejem a okmínujeme a dáme péci do horké trouby z každé strany asi 5 minut. Upečené brambory osolíme a rozložíme do zapékací mísy. Cibuli oloupeme, nakrájíme nadrobno a zpěníme na másle, přidáme mleté maso anebo nakrájenou uzeninu a nasekanou brokolici a opečeme. Ochutíme solí, pepřem, bazalkou. Maso s brokolicí rozprostřeme na brambory zalijeme polovinou bešamelu (rozpustíme trošku másla, zaprášíme moukou a zalijeme horkým mlékem, případně i vývarem), poklademe plátky rajčat a zalijeme zbytkem bešamelu. Pečeme ve vyhřáté troubě asi 45 minut.

Vynikající topinky z Vysočiny

chléb na topinky	kečup
cibule	sůl, pepř, koření adžika
kuřecí maso nakrájené na kousky	houby (čerstvé nebo sterilované)
paprika nakrájená na malé kousky	strouhaný tvrdý sýr

Na přelití: zakysaná smetana, česnek, sůl

Masová směs: zpěníme na másle cibuli, orestujeme a přidáme kuřecí maso, papriku a houby, podusíme do měkka, dochutíme solí a kořením a zalijeme kečupem.

Chleba osmažíme na tuku z obou stran, odsajeme přebytečný tuk ubrousky, osolíme. Na topinku dáme masovou směs a ozdobíme kopečkem zakysané smetany, do které jsme vmíchali utřený česnek se solí. Povrch posypeme strouhaným sýrem.

ZA HRANICEMI OBCE ANEB CO SE DĚJE POD KOPCI

- **úterý 23. března 2010** – **Josef Klíma – život reportéra**, vyprávění známého publicisty, kino Réna, Ivančice.
- **sobota 17. dubna 2010** – **Slavnostní setkání ke 100. výročí založení Tělocvičné jednoty Sokol Silůvky**, 14.00 hod. sokolovna Silůvky.
 - **odhalení pamětní desky** na budově sokolovny připomínající 100 let činnosti,
 - **udělení pamětní stuhy** České obce sokolské na historický prapor jednoty z r. 1938,
 - **představení vzpomínkové publikace** „100 let Tělocvičné jednoty Sokol Silůvky v obrazech a dokumentech, 1910–2010“ **a její následný prodej vážným zájemcům**. Formát publikace 170×240 mm v pevných deskách, rozsah 600 stran. Publikace zachycuje obrovské množství nejrůznějších historických dokumentů a fotografií z uplynulých 100 let činnosti jednoty. *Vychází v omezeném nákladu 300 prodejních výtisků a bude se prodávat pouze během této akce až do úplného rozprodání celého nákladu, později již nebude možné tuto publikaci nikde zakoupit. Cena za 1 kus je 200 Kč,*
 - **prodej pamětní pohlednice** ke 100. výročí založení jednoty. Cena za 1 kus je 10 Kč,
 - **vysazení památné lípy** ke 100 letům jednoty,
 - po celý víkend (sobota 17. a neděle 18. dubna 2010) bude probíhat v prostorách sokolovny doprovodná **výstavka archiválií jednoty**).
- **sobota 17.–neděle 18. dubna 2010** – **Mezinárodní prodejní výstava minerálů, drahých kamenů a šperků**, Dělnický dům Oslavany.

Otevírací doba:	sobota 17. dubna 2010	10.00–20.00 hod.
	neděle 18. dubna 2010	10.00–18.00 hod.

Vstupné 30 Kč, děti do 15 let zdarma.
- **sobota 8. května 2010** – **Soutěž zášahových jednotek**, Neslovice.
- **sobota 15. května 2010** – **Tělocvičná akademie**, sokolovna Silůvky.
- **sobota 21.–neděle 22. května 2010** – **Slavnosti chřestu** – prodej chřestu, trhy, zábavný program, Palackého náměstí, Ivančice.
- **pátek 28. května 2010** – **Atletický čtyřboj**, hřiště Pod Lipami, Silůvky.

Březen

Na poli a lukách. Za počasí nepříznivého platí totéž co v lednu a únoru, jinak orba a vláčení; setba jarního žita, ovsu, pšenice, vikve, máků a mrkve, v krajinách teplých i ječmene; řepku okopávají a plíť; hlízule sklízeti; zimní pšenice a jetel převláčeti; krtiny na lukách rozhrabovati, holá místa posívatí travným semenem; nerovnosti zavlažováním způsobené urovnávají.

Na chmelnici a vinici. Rýhovati k novým chmelnicím; ponejprv okopávají; zbytečné prejty a mrcousky pořezávají. Révy za suchého povětří vyndávají, hnojiti a pořezávají, z nejsilnějších okrajovati rozvodky k posázení míst prázdných.

V zahradě. Okopávají zeleniny, plíť a zalévati; přesazovati jahody, sázeti jakubky (zemčata) a vysazovati řípy, mrkve a tuříny na semeno, síti řeřichu a červenou řípu; chřestoviště poklízeti.

V sadech ovocných. Odkrývati stromy a keře přikryté a ořezávají, očkovati a roubiti mladé stromky; zakládati stromovky a štěpnice, vysazovati pecky v jádrnici, obíráti housenky a škodlivý hmyz. Meruňky a broskve chrániti před mrazy nočními.

Ve dvoře. Semena proti hmyzům máčeti k setbě v solích (skalici modré), domláceti obilí, zakládati smíšeniny hnojivé, přehazovati obilí, sbíráti léčivé rostliny pro domácí potřebu.

Ve včelníku. Pročistování a prohlídka oulů za prvních výletů včel, krmiti vychudlé ouly, snímati pokrývky zimní.

Duben

Na poli a v lukách. V jarních setbách pokračovati; jarní řepku, len a konopě síti, taktéž mořenu barvířskou a směšku; brambory a cukrovku sázeti; louky sádrovati; řepku zimní ovorávají a jiná osení plíť; řípu ponejprv okopávají; bujně ozimy požínovati; louky zavlažovati na dva nebo tři dni nejdéle.

Na chmelnici a vinici. Kořeny ořezávají; vysazovati nové sazenice; okopávají ponejprv a tyčky připravovati. Plíťi vinice; dokonati vyřezávání a připravovati tyčky a koly; za pěkného počasí tyčky okopávají.

V zahradě. Přesazovati salát, okurky a tuřín; ředkvičku a jiné zeleniny síti; housenky a červy obíráti; záhony plíťi.

V sadech ovocných. Ušlechtilé druhy ovoce proti mrazům chrániti, když kvete; v stromovkách rýti, okopávají a plíťi; štěpovati plané stromky; zasazené stromky zalévati a hnojiti; motýly, zvláště bělouše, pronásledovati a ptactvo zpěvné všemožně šetřiti.

Ve dvoře. Sklepy čistiti a provětrávati; taktéž perny, mlaty; obilí na sejkách přehazovati; vozy spravovati; přízi dobléti a len domáčeti.

Ve včelníku. Pročistiti ouly, a je-li třeba, medem přikrmiti.

Květen

Na poli a lukách. Dokončíti setbu ječmene, sázení zemčat a řípy. Okopávají řípu a přesazovati vysetou; řepku ovorávají; zemčata převláčeti; síti kukuřici, pšano a pohanku, směšky a traviny; požínovati bujná osení. Lou-

ky zavlažovati, a kde tři seče panují, první seno dělati.

Na chmelnici a vinici. Mladé prejty přivazovati, okopávati a plíti; očkovati a roubiti révy; odlamovati neplodné šlahouny.

V zahradě. Okopávati a plíti všechny záhony se zeleninami; vysévati, co posud nevyseto; okurky vysazovati; salát a ředkvičky sázeti a nové síti. – Housenky bedlivě sbírat; chrousty ubíjeti a vši obírat.

V sadech ovocných. Roubení pod kůru zrána před se bráti; stromovní ušlechtilé rozvazovati a vodní prejty obírat.

Ve dvoře. Chystati půdu pro sena; opravovati kosy, hrábě a řebřinové vozy; mosty čili lávky přes strouhy na lukách stavěti; cesty opravovati; len i konopě dále zdělávati; plodiny polní pojistiti proti krupobití.

Ve včelníku. Rojení začíná při krásném povětří; chystati nové ouly a nářadí k chytání rojův.

ZÁVĚREČNÉ SLOVO

Naši milí čtenáři,
jarní číslo zpravodaje Hlínských rozhledů je u svého konce a než zavřete onu novou barevnou obálku, dovolte nám, abychom vám všem poděkovali za to, že se vám zpravodaj líbí a že už druhým rokem můžeme pokračovat v jeho vydávání. Zvláště bychom chtěli poděkovat starostovi obce Hlína Miloši Dostalému a celému zastupitelstvu obce, které podporuje po celou dobu vydávání zpravodaje finančně a také schválilo jeho barevnou verzi i to, že hlínští občané budou zpravodaj dostávat do svých schránek bezplatně. Všeho toho si velmi vážíme a snažíme se proto udělat maximum, aby Rozhledy byly stále zajímavé a čtivé. Také děkujeme všem čtenářům, kteří nám přispívají svými články nebo fotografiemi.

A jak se jarně rozloučit s vámi? Určitě si pozorní čtenáři všimli, že při těch různých změnách ve zpravodaji jsme na titulní stránku již nedali tradiční verš básníka Jana Skácela. Ale protože by nám chyběl, tak se v závěrečném slovu vždy setkáte s jeho nádhernými básněmi:

Kvetoucí alej
V aleji bílé tajili jsme dech
Jak sníh ležely květy vysoko na stromech.
A každý strom tu pyšně život slavil
A třímal bez únavy rozkvetlou sílu svou.
Slova jsem lámal jak kámen v starém lomu

Má žena řekla jen:
Chtěla bych žít v tom stromu

Ať je tedy vaše dobrá nálada barevná a voňavá jako kvetou aleje a ať si užíváte jarního sluníčka a pohody. V příštím čísle zpravodaje s námi nahlédnete do hlínských školních kronik, popovídáme si něco málo o údržbě zeleně v obci, nahlédneme „pod pokličku“ divadelnímu kroužku, dozvíte se výsledky další soutěže a mnohé další. Těšíme se na vás u dalšího čísla zpravodaje.

Váš redakční tým, tedy jmenovitě Kamila Veselá, Gábina Nosková a Radek Neužil.

HLÍNSKÉ ROZHLEDY
ČTVRTLETNÍ ZPRAVODAJ OBCE HLÍNA

HLÍNSKÉ ROZHLEDY, číslo 1 (5), ročník 2, březen 2010. • Zdarma pro občany Hlíny. Náklad 200 výtisků. • Vydává Obec Hlína, IČO 00488135, Hlína 19, 664 91 Ivančice, tel.: 546 421 129, fax: 546 410 205, e-mail: ou.hlina@worldonline.cz, http://www.obec-hlina.cz/ • Redakční rada ve složení: Kamila Veselá (Čidlina), Gabriela Nosková (Hlína). • Grafická úprava: Radek Neužil (Silůvky). • Jazyková korektura: Jana Aboulaiche (Hlína). • Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna. • Uzávěrka příspěvků, námětů a nápadů pro příští číslo nejpozději do 25. května 2010 písemně na adresu Obecního úřadu, elektronicky na e-mail: Hlinaciz@seznam.cz. • Registrováno pod číslem MK ČR E 19360. • Toto číslo vychází 15. března 2010.

HLÍNA A NEJBLIŽŠÍ OKOLÍ NA STARÝCH POHLEDNICÍCH aneb „Když pohlednice byla královnou..“

Vzpomeňte si na okamžik, kdy ve své poštovní schránce naleznete v záplavě reklamních tiskovin i malou skromnou věčičku, vonící dálkami. Nebo třeba jen upomínající na nedalekou regionální zajímavost. V těchto případech na sebe pohlednice, kterou držíte v rukou vzala úlohu inspirátorky - tam jsem ještě nebyl, tam bych se měl podívat, řeknete si. A kdo ví, možná, že tak skutečně učiníte.

Počínaje tímto číslem zpravodaje vás začneme pravidelně seznamovat, s dnes již „historickými“ pohlednicemi zachycujícími obec Hlínu a její nejbližší okolí v první třetině 20. století, tedy v období, které by se dalo nazvat zlatým věkem vydávání pohlednic. Po každé zde naleznete přetištěnou jednu pohlednici Hlíny a pod ní jednu pohlednici z blízkého okolí (nejrůznější pohledy na viadukt, údolí Jihlavy u Stříbského mlýna, Moravské Bránice, Nové Bránice, Ivančice, Dolní Kounice, Silůvky, Mělčany...).

Podívejme se, co vlastně předcházelo vydávání pohlednic na našem území. 1. října 1869 byl zaveden korespondenční lístek do poštovního provozu v Rakousko-Uhersku (na tyto lístky měl stát monopol a byly opatřeny předtištěnou známkou - mohly je tisknout jen pošty a továrny na zvláštní povolení). Až do roku 1869 musely být všechny zásilky pečlivě uzavřeny a utajeny před veřejností v zalepené obálce, dokonce i s pečeti. Obálka, dopis a známka stály v průměru 18–20 krejcarů. Oproti tomu korespondenční lístek žluté barvy o rozměrech 120 × 80 mm jen 2 krejcarý! To způsobilo, že za první 3 měsíce po zavedení této novinky se jich prodalo téměř 3 miliony. V roce 1870 to bylo 75 milionů a v roce 1889 již 235 milionů prodaných lístků. A to se již dostáváme ke zrodu pohlednic. Vše je zásluhou knihkupce a tiskaře Augusta Schwartze z německého Oldenburgu, který 16. července 1870 poslal rodičům své manželky zvláštní tiskovinu, která je považována za první pohlednici. Korespondenční lístek doplnil na adresní straně kresbou vojáka u kanonu (obrázek z prusko-francouzského válečného konfliktu). Tak tedy byla na světě první pohlednice a mohla se vydat na svoji samostatnou pouť světem. Pohlednice šla za svým úspěchem poměrně váhavým krokem - cesta k její finální podobě trvala téměř patnácti lety. Na přelomu 19. a 20. století již pohlednice spolu s korespondenčním lístkem představovala podstatnou část poštu přepravovaných zásilek. Od 1. ledna 1885 platilo nařízení, které povolilo soukromý tisk korespondenčních lístků, což byl vlastně start sériové výroby pohlednic. Počátek 90. let 19. století znamenal jejich masivní expanzi po celém světě. V průběhu roku 1896 bylo na světě podáno téměř dvě a půl miliardy kusů pohlednic, které se ale od současné podoby podstatně lišily. Ještě 10 let si pohlednice dodržovala stále ono tradiční uspořádání podle vzoru korespondenčního lístku - jedna strana byla věnována adrese (jako u dopisu), na druhé straně - vedle ilustrace zbývalo něco málo místa na sdělení adresátovi.

Vraťme se nyní zpět k pohlednicím, které nás zajímají. Dnes na úvod jsme vybrali první dvě, které byly vydány černobíle.

Kvetoucí třešňový háj na Hlíně

01

Tuto pohlednici si pravděpodobně ani představovat nemusíme, neboť jste ji určitě již někdy viděli. Pohlednic zachycujících kvetoucí třešňové sady na Hlíně vyšlo několik a jednotlivé dokonce i ve více vydáních, lišících se od sebe jen maličkostmi. Určitě se k nim budeme vracet i v budoucnu.

Pohlednici vydal kolem roku 1915 jeden z prvních cvičitelů cvičitelského sboru Sokola Ivančice obchodník Theodor Seka, majitel skladu šicích strojů a velocipédů v Ivančicích, tisk tiskárna Unie, Praha.

Pohlednice s nalepenou běžnou výplatní rakousko-uherskou desetihaléřovou známkou je orážena razítkem poštovního úřadu v Ivančicích v pátek 11. května 1917 a posílala ji dívka, podepsána jako „Kristuše“ Jeničkovi Mikulíkovu do Vyškova.

Když se podíváme na tuto zadní stranu s textem, ve kterém zve dívka chlapce na nedělní výlet na Hlínu, musíme se zamyslet nad tím, jak vysoko stojí tento milý text nad dnešními e-maily či sms zprávami.

Moravské Bránice

02

Čtyřokénkovou pohlednici Moravských Bránic vydal v roce 1920 fotograf a knihkupec Ondřej Knoll (*24. 12. 1883–†6. 8. 1960) z Náměště nad Oslavou. Ondřej Knoll vydal obrovské množství místopisných pohlednic převážně z území Náměšťska a Třebíčska. Za svůj život nafotil více než 20 000 negativů, z nichž se jich do dnešních dnů dochovalo kolem 5 600, převážně na skleněných deskách.

Mnohem více informací o tomto vynikajícím fotografovi, které určitě stojí za přečtení naleznete na internetových stránkách: <http://ondrejknoll.cz> a k jeho pohlednicové tvorbě se v budoucnu ještě vrátíme.

Pohlednice Moravských Bránic zachycuje pohled na školu, náves, nádraží a viadukt. To nám připomíná, že letos je to již 140 let, kdy našimi končinami 15. září 1870 projel první vlak tažený parní lokomotivou „Branitz“, což v následujících letech zásadně ovlivnilo život obyvatel v celém okolí.

Ondřej Knoll
(*24. 12. 1883–†6. 8. 1960)

Ondřej Knoll fotograf Náměšť. 1920

Pohlednice zachycující kvetoucí třešňové sady na Hlíně, vydal Theodor Seka, Ivančice, tisk tiskárna Unie, Praha, formát 138 × 90 mm, kolem roku 1915.

Pohlednice Moravských Bránic, vydal Ondřej Knoll, Náměšť n/Osl., formát 137 × 89 mm, 1920.

ODPOVĚDNÍ LIST

1. KOLA VĚDOMOSTNĚ TIPOVACÍ SOUTĚŽE ZPRAVODAJE „HLÍNSKÉ ROZHLEDY“

Jméno a příjmení soutěžícího:

Adresa:

Otázka č. 1:

Ve školním roce 1915–1916 působil na hlínské obecné škole jako „zatímní správce školy“ tehdy mladý učitel Alexandr Červenka (*1893–†26. 3. 1946). Nabízíme vám nyní šest podobizen mužů – učitelů, kteří v minulosti působili v našem nejbližším okolí. Na jedné z těchto fotografií je zachycen právě Alexandr Červenka. Zakřížkujte čtvereček s písmenkem s jeho podobenkou:

Otázka č. 2:

Obec Hlína se objevuje v díle Viktora Kamila Jeřábka (*4. 2. 1859–†16. 4. 1946). Avšak tento autor volil pro názvy jednotlivých obcí ve svých realistických povídkách z moravského venkova jména poněkud pozměněná pro účely své literární tvorby:

Dolní Kounice – *Kostelec*
Moravské Bránice – *Bráničky*
Prštice – *Valčice*
Radostice – *Borovnice*
Silůvka – *Třešňůvka*
Ořechov – *Větrná*
Tikovice – *Větrovany*

Napište, jak nazývá V. K. Jeřábek ve svém díle obec Hlína:

Pokud to nevíte, pokuste se alespoň vymyslet nějaký název, hodnotit budeme i nejzajímavější či nevtipnější návrhy.

Otázka č. 3:

V tomto čísle zpravodaje jste se dočetli o rozhledně V. Menšíka na Hlíně a také o tom, že se celkový počet návštěvníků, kteří na tuto rozhlednu již vystoupili blíží ke 40 000.

Pokuste se odhadnout přesné datum (den, měsíc a rok), ve které tento 40 000 návštěvník na rozhlednu vystoupá:

.....

Za správnou odpověď bude považováno datum, které se nejvíce přiblíží skutečnosti.

Máte celkem 3 možnosti, jak odpovědět na soutěžní otázky:

1. Vaše odpovědi na otázky pište do tohoto samostatného odpovědního listu, který právě držíte v rukou - nezapomeňte ho čitelně podepsat a vhodit nejpozději do 15. dubna 2010 do schránky obecního úřadu Hlína.
2. V případě, že se v domácnosti sejde více zájemců o soutěžení (táta, děti, babička...), můžete svoje odpovědi napsat na jakýkoliv jiný papír, ale nezapomeňte ho opět čitelně podepsat a vhodit nejpozději do 15. dubna 2010 do schránky obecního úřadu.
3. Vaše odpovědi se jménem můžete také odeslat na e-mailovou adresu redakce: Hlinaci@seznam.cz nejpozději do 15. dubna 2010.

Na tyto otázky 1. kola soutěže odpovídejte nejpozději do 1 měsíce po vyjití zpravodaje, nejpozději ale do 15. dubna 2010. Pozdější odpovědi, i kdyby byly jakkoliv správné nebudou do soutěže zařazeny.

Výsledky 1. kola soutěže a současně i vyhlášení 2. kola soutěže se dozvíte v dalším čísle zpravodaje, které vyjde 15. června 2010.